

УДК 614.8:331.45(477)

Вісун І. В., гр. ЦБмз-11, ф-т цифрових, освітніх та соціальних технологій
Науковий керівник: Клименко М. Б., асистент кафедри цивільної безпеки

Луцький національний технічний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СТРАТЕГІЯ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА МИРНОГО ПЕРІОДУ

В умовах зростання виробничих, екологічних і воєнних ризиків забезпечення ефективної системи домедичної допомоги на підприємствах малого та середнього бізнесу набуває особливої актуальності. Вчасне надання першої допомоги може врятувати життя, зменшити ризик ускладнень та забезпечити працівникам базовий рівень захищеності. Це стає важливим не лише в умовах надзвичайних ситуацій, а й у повсякденній трудовій діяльності.

У реаліях воєнного стану, а також під час виконання робіт на потенційно небезпечних виробничих об'єктах, володіння навичками першочергової домедичної допомоги стає критично важливим. Саме швидке реагування та правильність виконаних дій можуть врятувати життя ще до прибуття професійних медичних служб.

Знання з надання першої допомоги є життєво необхідними, особливо у зонах підвищеного ризику або у випадках, коли медична допомога може затримуватись (наприклад, під час надзвичайних ситуацій або воєнних дій) [1]. Високий рівень підготовки персоналу здатен значно знизити летальність від травм, опіків, отруєнь, масивних кровотеч та інших критичних станів.

Правильно сформований комплект першої допомоги має відповідати специфіці підприємства, чисельності працівників та ризик-факторам. До основних елементів аптечки необхідно віднести: **антисептики** (йод, перекис водню, хлоргексидин); **дезінфікуючі розчини** на основі спирту; **бинти, марля, стерильні серветки**, пластирі; **гелі для опіків**, кровоспинні засоби, джгут; **медикаменти**: нітрогліцерин, ібупрофен, антигістаміни, нашатирний спирт, адреналін; **маски, рукавички, шпильки**, інструкції до ліків. **Слід також подбати про технічні засоби**, а саме: термометр, тонометр, пульсоксиметр, прилад для штучного дихання, шини. Врахувати що цей перелік є базовим для офісних структур і потребує адаптації залежно від специфіки діяльності підприємства [2].

Наступним важливим аспектом є організація курсів домедичної допомоги, яка має бути частиною системи охорони праці. Для уникнення помилок необхідно залучати сертифікованих фахівців або тренерів, які можуть провести інструктажі з базових навичок і практичні тренінги (реанімація, зупинка кровотеч, опіки тощо).

Проведення навчання також формує у працівників культуру безпеки та відповідальності, сприяє мінімізації наслідків травм та підвищує згуртованість колективу [1].

Контроль за вмістом аптечок має здійснюватися регулярно: перевірка термінів придатності, поповнення запасів, наявності інструкцій. Аптечки повинні бути розміщені у легкодоступних, видимих місцях, у зонах підвищеного ризику, на рецепціях, у виробничих цехах, лабораторіях тощо. У громадських приміщеннях підприємства, тобто актові зали, зони відпочинку, склади, наявність аптечки також обов'язкова. Для контролю також рекомендовано вести журнал обліку надання допомоги та створити схему розміщення аптечок. Працівникам необхідно надавати інструкції щодо користування вмістом аптечки.

Розрахунок кількості аптечок проводиться за чисельністю працівників (табл. 1).

Таблиця 1. Розрахунок кількості аптечок

Кількість працівників	Кількість аптечок
До 10	1 базовий набір
10–50	2 аптечки
50–100	3–4 аптечки
100–250	5–8 аптечок
Понад 250	8+ аптечок + медпункт

На великих підприємствах необхідно передбачити наявність дефібрилятора, носилок, кисневих балонів тощо [2].

Висновок.

Сьогодення – це підвищений рівень небезпеки, адже воєнні події, техногенні аварії та різного роду надзвичайні ситуації часто призводять до серйозних травм, опіків, значних кровотеч або інших станів, які становлять загрозу життю. У випадках, коли немає можливості негайно звернутися за професійною допомогою або вона з якихось причин затримується, саме наявність базових знань із домедичної допомоги дозволяє надати ефективну першу допомогу в критичні хвилини. Вчасно накладений джгут, правильна зупинка кровотечі або надання первинної реанімації можуть істотно збільшити ймовірність виживання постраждалого до прибуття медиків.

Отже, від ефективної організації системи домедичної допомоги залежить збереження життя, здоров'я та працездатності працівників. Вона повинна поєднувати фізичну доступність медичних засобів, регулярне навчання персоналу та адаптацію до умов ризику. Забезпечення безпеки - це інвестиція у стабільність, довіру та розвиток кожного підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підвищення професійних навичок надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій. 12.11.2024. Пресслужба проєкту «Охорона праці

і пожежна безпека». URL: <https://oppb.com.ua/news/pidvyshhennya-profesijnyh-navychok-nadannya-domedychnoyi-dopomogy-v-umovah-nadzvyhajnyj-sytuatsij>

2. Формування комплекту першої допомоги для малих і середніх підприємств. 06.03.2025. Джерело: ПАРАМЕДИК. URL: <https://oppb.com.ua/news/formuvannya-komplektu-pershoyi-dopomogy-dlya-malyh-i-serednih-pidpryemstv>

УДК: 504.5:711.1

Кубкіна А. Є., ЦБ-23, факультет цивільної інженерії та екології

Рязанцева В. С., ЕКО-23 факультет цивільної інженерії та екології

Наукові керівники: Саньков П. М., к.т.н., проф., професор каф. архітектури

*Ткач Н. О., к.т.н., доц., доцент. кафедри екології та охорони
навколишнього середовища*

*ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
Українського державного університету науки і технологій*

ЕФЕКТ «ТЕПЛОВОГО ОСТРОВА» В МІСТАХ. ПРИЧИНИ. НАСЛІДКИ. НАПРЯМКИ БОРОТЬБИ З НИМ

Ефект "теплого острова" (Urban Heat Island effect, UHI) — це феномен, який характеризується підвищенням температури в урбанізованих районах у порівнянні з навколишніми сільськими та природними територіями. Це явище може суттєво впливати на екологічну і кліматичну ситуацію в містах [1].

Одна з основних складових визначення геоекоекологічного аспекту ефекту "теплого острова" — це вивчення локального клімату міст, який може відрізнятися від навколишнього середовища.

Причини ефекту "теплого острова"

1. Забудова та матеріали:

1.1 Асфальт і бетон: Ці матеріали поглинають і зберігають більше тепла, ніж природні поверхні, такі як земля або рослинність. У денний час вони нагріваються під впливом сонячного випромінювання, а вночі повільно віддають тепло, що підвищує загальну температуру атмосфери.

1.2 Нагромадження будівель: Висотні будівлі створюють тіні, але також затримують тепло, що робить повітря навколо теплішим.

2. Відсутність зелених насаджень. Рослинність, як правило, зменшує температуру через процеси випаровування і фотосинтезу. Видалення дерев і зелених зон в містах призводить до збільшення температури.

3. Джерела тепла:

3.1 Транспорт: Автомобілі, автобуси й інша техніка виробляють тепло, яке додається до загальної температури міста.